

Posudek oponenta diplomové práce

Název práce: Slavnosti ve školním vzdělávání - jenský plán

Autorka: Petra Švecová

Předložená diplomová práce teoreticko - empirického charakteru má požadovaný rozsah 90 stran textu a 30 stran příloh. Jejím cílem bylo zkoumat přínos tzv. slavností pro rozvoj osobnosti dětí v pedagogickém systému Petera Petersena (jenský plán). Jedná se o zajímavé téma, k jehož zpracování vedly autorku osobní zkušenosti s touto reformní pedagogickou koncepcí včetně zkušeností ze zahraničí. Účelnost a aktuálnost tématu je dána i potřebou věnovat více pozornosti pedagogickým koncepcím, které u nás zatím nejsou dostatečně známé.

Práce je rozdělena na část teoretickou a empirickou. Nejprve se diplomantka věnuje pedagogické koncepci vytvořené Peterem Petersenem a pojmenované Jenský plán. Na informace o životní dráze Petera Petersena navazují základní charakteristiky jím vytvořené koncepce. Důležitá je zejména kapitola 2.2.4 týkající se čtyř základních forem výuky v jenském plánu, z nichž jednou je právě slavnost (téma diplomové práce). Ke zpracování teoretické části diplomové práce využila autorka řadu zdrojů. Seznam obsahuje 33 položek včetně cizojazyčné literatury. Výběr podkladů byl vhodně zvolen, citace v textu odpovídají stanoveným požadavkům. Autorka prokázala schopnost se zdroji pracovat.

Slavnosti, jakožto jedné ze základních forem jenského vyučování, je věnována samostatná kapitola. Zde uvedené schéma cyklu školních slavností během školního roku (str. 31) by však vyžadovalo určité vysvětlení - časové zařazení tohoto schématu do historických souvislostí.

O vztahu realizace slavností s psychickým vývojem dítěte mladšího školního věku pojednává kapitola 3. Činnosti nabízené při slavnostech přispívají k rozvoji dítěte a k naplňování jeho potřeb. Kapitola 4 je věnována stručné analýze Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, zda tento dokument obsahuje nějaké informace o slavnostech, besídkách apod. resp. zda je možné hledat souvislosti mezi stanovením očekávaných výstupů a cíli při realizaci slavností. Shrnutí kvalitně zpracované teoretické části je na str. 39.

Cílem empirické části bylo zjistit význam a přínos slavností v pěti jenských školách, z nichž jedna je v Bruselu, a odvodit obecné závěry pro využívání této formy školní práce. Zvolené metody (pozorování, rozhovor, dotazník) odpovídají záměru shromáždit potřebné informace od učitelů, rodičů a žáků. Pro použité metody autorka navrhla strukturu pozorování a rozhovoru a vytvořila dotazník. Při návštěvě škol pak zaznamenávala potřebné údaje - viz tabulky a přehledy na str. 45 až 76. Bylo shromážděno velké množství poznatků dle stanovených kritérií, které umožňují posoudit význam slavností pro cíle vzdělávání. Zvláště cenné a velice zajímavé jsou poznatky ze školy v Belgii. Výsledky pozorování a jejich interpretace obsahuje kapitola 7.3, následuje analýza rozhovorů se 13 pedagogy a dotazníků pro rodiče - viz příloha 4 a 5.

Při celkovém hodnocení je třeba ocenit kvalitní zpracování teoretické části s využitím relevantních zdrojů. V empirické části je uvedeno velké množství pečlivě a podrobně zpracovaných poznatků ze slavností, což umožnilo jejich interpretaci. Tím byl cíl diplomové práce splněn.

K formální stránce diplomové práce nemám připomínky.

Otázky k obhajobě: 1. Které očekávané výstupy z RVP mohou slavnosti především rozvíjet? 2. Co vás nejvíce zaujalo na škole v Bruselu - jaké jsou rozdíly oproti našim školám?

Diplomová práce splňuje požadované náležitosti a doporučuji přijmout ji k obhajobě.

Navrhuji hodnocení

V Hradci Králové dne 30. 7. 2018

PhDr. Vladimír Václavík, Ph.D.